

Nr 65.

Ankom till riksdagens kansli den 24 april 1934 kl. 3 e. m.

Utlåtande angående vissa i statsverkspropositionen under utgifter för kapitalökning i vad angår jordbruksärenden gjorda framställningar jämte i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

Till jordbruksutskottet hava hänvisats de i statsverkspropositionen under avdelning utgifter för kapitalökning gjorda framställningar, som röra jordbruksärenden.

Utskottet, som tidigare yttrat sig rörande vissa framställningar under nämnda avdelning i statsverkspropositionen, får härigenom avgiva utlåtande med anledning av följande i samma avdelning av statsverkspropositionen framställda förslag.

Beträffande utredningen i dessa ärenden får utskottet hänvisa till motsvarande punkter i statsrådsprotokollet.

Vidkommande de övriga till utskottet hänvisade framställningar under förberörda avdelning i statsverkspropositionen kommer utskottet att avgiva särskilda utlåtanden.

Statens utlåningsfonder.

1:o) **Statens avdikningslånefond.** I punkt 1 av den till innevarande riksdag avlätna statsverkspropositionen, avdelning Utgifter för kapitalökning, i vad angår jordbruksdepartementet, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

1) medgiva, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1934/1935 från statens avdikningslånefond bevilja lån å tillhopa högst 6,000,000 kronor;

2) såsom kapitalökning för statens avdikningslånefond anvisa för budgetåret 1934/1935 ett reservationsanslag av 4,000,000 kronor.

Statens avdikningslånefond är avsedd för utlämnande av lån till utförande av sådana torrlägningsföretag, vilka avse höjande av alstringsförmågan hos mark med hänsyn till dess utnyttjande såsom åker eller ständig slätter- eller betesvall. Gällande villkor för lån från statens avdikningslånefond äro meddelade i kungörelsen den 11 juni 1926 (nr 258) med däri genom kungörelserna nr 166/1929 och 300/1933 gjorda ändringar.

Jämlikt riksdagens beslut har det belopp, vartill lån ur fonden fått för

är högst beviljas, uppgått till för ett vart av budgetåren 1930/1931 och 1931/1932 3,000,000 kronor samt för budgetåret 1932/1933 2,900,000 kronor. För budgetåret 1933/1934 är motsvarande belopp bestämt till 5,000,000 kronor.

Utöver till fonden inflytande kapitalinbetalningar har fonden under nämnda budgetår tillförts följande anslag för kapitalökning:

för budgetåret 1930/1931	2,000,000
» » 1931/1932	2,000,000
» » 1932/1933	1,300,000
» » 1933/1934	4,000,000.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

» Under punkten 104 i nionde huvudtiteln av årets statsverksproposition har jag tillstyrkt, att statsbidrag ur statens avdikningsanslag må under budgetåret 1934/1935 beviljas intill 2,200,000 kronor. Jag har vidare för avsikt att senare i dag föreslå, att jämväl för nästa budgetår uppföres ett särskilt anslag (å 6,000,000 kronor) till torrlägningsföretag, ägnade att motverka arbetslösheten. I anslutning härtill förordar jag så stor sammanlagd utlåning ur avdikningslånefonden, som kan antagas erforderlig för mötande av lånebehovet i avseende å de företag, vilka ifrågakomma till bidrag ur nämnda båda anslag, och torde detta utlåningsbelopp kunna uppskattas till 6,000,000 kronor.

Enligt statskontorets beräkning skulle till mötande av utlåningen från fonden under budgetåret 1934/1935 komma att finnas till förfogande i runt tal 2,100,000 kronor. De under sagda budgetår erforderliga utbetalningarna torde kräva, att fonden tillföres ett kapitaltillskott å 4,000,000 kronor.»

Utskottet.

Utskottet kommer att under punkt 2 här nedan förorda en nedsättning i det ovanberörda till torrlägningsföretag, ägnade att motarbeta arbetslösheten, äskade anslaget med 2,000,000 kronor till 4,000,000 kronor. I anslutning härtill torde en minskning kunna ske i det belopp, som ansetts bära under nästa budgetår vara disponibelt för nu förevarande ändamål, till 5,000,000 kronor, och det erforderliga kapitalökningsanslaget bestämmas till 3,000,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må med bifall i så måtto till Kungl. Maj:ts förevarande framställning

1) medgiva, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1934/1935 från statens avdikningslånefond bevilja lån å tillhoppa högst 5,000,000 kronor;

2) såsom kapitalökning för statens avdikningslånefond anvisa för budgetåret 1934/1935 ett reservationsanslag av 3,000,000 kronor.

Beträffande sättet för de till kapitalökning avsedda medlens anskaffande torde statsutskottet framdeles under riksdagen avgiva förslag.

Fonden för förlag till statsverket.

2:o) **Torrlägningsföretag, ägnade att motverka arbetslösheten.** Under punkt 14 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för utlämnande av statsbidrag för utförande av torrlägningsföretag, ägnade att motverka arbetslösheten, anvisa för budgetåret 1934/1935 ett reservationsanslag av 6,000,000 kronor.

För att möjliggöra omedelbart utförande av torrlägningsföretag, ägnade att motverka arbetslösheten, har anslag för första gången anvisats för innevarande budgetår, i det riksdagen under utgifter för kapitalökning för ändamålet uppfört ett reservationsanslag av 4,000,000 kronor (R. skr. nr 368). Bestämmelser rörande anslagets användning hava meddelats i kungörelsen den 30 juni 1933 (nr 436). Bidrag från anslaget utgår under de beträffande statens avdikningsanslag gällande villkor till företag, vars utförande finnes ägnat att lindra eller motverka arbetslöshet inom orten, därvid dock bidragstagare är skyldig att, sedan statsbidrag beviljats, vid äventyr att bidragsrätten må kunna av Kungl. Maj:t förklaras förverkad, utan uppskov igångsätta företaget.

Från anslaget bestridas jämväl kostnader för avlöning åt viss extra personal å lantbruksstyrelsens kulturtekniska byrå.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Med hänsyn till behovet att bereda arbetstillfällen å landsbygden samt torrlägningsverksamhetens betydelse för jordbruket och rådande stora efterfrågan å hithörande bidrag förordar jag fortsatt anslag för ändamålet. Vid anmälan under punkten 104 under nionde huvudtiteln av anslagsbehovet för nästa budgetår beträffande statens avdikningsanslag har jag med utgångspunkt från att bidragskvoten för avdikningsanslag bibehålles vid högst hälften av kostnaden tillstyrkt beviljande i vanlig ordning av bidrag från avdikningsanslaget till 2,200,000 kronor. Med avseende å det belopp, varmed nu förevarande anslag bör uppföras, är det på grund av torrlägningsföretagens betydelse icke minst ur arbetslöshetssynpunkt av stor vikt, att föreliggande ansökningar om bidrag till sådana företag kunna i görligaste mån tillgodoses. Jag tillstyrker därför anvisande för nästa budgetår av ett anslag å 6,000,000 kronor, att disponeras enligt i huvudsak gällande grunder. Därigenom komma tillhopa 8,200,000 kronor att stå till förfogande, vilket i huvudsak torde tillgodose det påräkneliga behovet. Liksom för innevarande budgetår torde, i den mån medel för ändamålet icke på annat sätt stå till förfogande, anslaget få efter Kungl. Maj:ts bestämmande användas jämväl för bestridande av erforderliga kostnader för med handläggningen av torrlägningsärenden inom lantbruksstyrelsen anställd extra personal. Icke heller synes mig hinder böra möta för Kungl. Maj:t att av förevarande anslag bereda vederbörande byråchef i lantbruksstyrelsen någon ersättning utöver den ordinarie lö-

nen för de nya uppgifter samt det ökade ansvar, som i samband med den beräknade väsentligt utvidgade torrlägningsverksamheten må tillkomma honom.»

Utskottet. Med hänsyn till ifrågavarande verksamhets stora betydelse särskilt ur arbetslöshetssynpunkt anser utskottet, att anslag bör beredas för verksamhetens fortsättande jämväl under nästa budgetår. Kungl. Maj:ts förslag innefattar en höjning i det för löpande budgetår beviljade anslaget med 2,000,000 kronor eller till 6,000,000 kronor.

Med hänsyn till den granskning, som ansökningar och planer angående lån och bidrag för utförande av torrlägningsföretag skola undergå i lantbruksstyrelsen, läser knappast så stort belopp som Kungl. Maj:t föreslagit kunna utnyttjas under nästa budgetår. Utskottet vill i sådant avseende erinra, att syftet med nämnda granskningsarbete är att allenast sådana företag skola komma till stånd, beträffande vilka förutsättningar finnas för ett ur såväl teknisk som ekonomisk synpunkt lyckligt genomförande. Med hänsyn till den utomordentliga vikt, som sålunda ligger på ifrågavarande granskningsarbete, torde icke böra bortses från att det kan ligga en viss fara i att detta arbete i alltför stor omfattning anförtros åt extra arbetskrafter. Utskottet anser sig därför böra stanna vid att förorda, att samma belopp nu anvisas som för innevarande budgetår eller 4,000,000 kronor. Därest det för att möjliggöra att granskningsarbetet må kunna utan åsidosättande av erforderlig ingående kontroll bedrivs med den snabbhet, som särskilt på grund av rådande arbetslöshet är önskvärd, skulle visa sig erforderligt att av ifrågavarande anslag taga i anspråk något större belopp än som härför för innevarande år beräknats, torde hinder i detta avseende icke böra möta för Kungl. Maj:t, liksom Kungl. Maj:t ock i viss anslutning till vad i propositionen förutsatts bör vara oförhindrad att, därest så skulle befinnas skäligt med hänsyn till det ökade arbete och ansvar, som jämväl under nästa budgetår torde komma att åvila vederbörande byråchef i lantbruksstyrelsen, bereda denne befattningshavare någon ersättning från ifrågavarande anslag utöver ordinarie lönen.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall i så måtto till Kungl. Maj:ts förevarande framställning för utlämnande av statsbidrag för utförande av torrlägningsföretag, ägnade att motverka arbetslösheten, anvisa för budgetåret 1934/1935 ett reservationsanslag av 4,000,000 kronor.

Beträffande sättet för anskaffande av dessa medel torde statsutskottet framdeles under riksdagen avgiva förslag.

3:o) **Arbetarsmåbrukslånefonden.** Under punkt 24 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, 1) godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet tillstyrkt ändring i bestämmelserna angående statsunderstödd arbetarsmåbruksverksamhet; 2) såsom kapitalökning för arbetarsmåbrukslånefonden anvisa för budgetåret 1934/1935 ett reservationsanslag av 8,000,000 kronor.

I två inom riksdagen väckta till utskottet hänvisade, likalydande motioner, nämligen I: 68 av herr *Gustafsson, Per, m. fl.* och II: 136 av herr *Andersson i Ovanmyra m. fl.* har hemställts, att riksdagen måtte besluta sådan ändring av 9 § i kungörelsen om arbetarsmåbruksstatslån, att innehållet får i huvudsak följande lydelse:

»Arbetarsmåbrukslån — — — annan verksamhet. Medelst lånet bör *helst* nytt jordbruk bildas, dock må, där möjligheterna till nybildning äro begränsade eller eljest särskilda omständigheter föreligga, även förvärv av redan befintliga jordbruk kunna ske.

Arbetarsmåbrukslån — — — sägs.»

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionerna.

Vid 1933 års riksdag (prop. nr 181; R. skr. nr 280) beslöts inrättande av arbetarsmåbrukslånefonden, från vilken fond lån skulle utlämnas i ändamål att giva skogsarbetare eller därmed likställda arbetare tillfälle att förvärva mindre lägenhet, ägnad att bereda innehavaren utkomst genom jordbruk, drivet vid sidan av annan verksamhet. Verksamhetens tillämpningsområde var avsett att begränsas till Norrland samt norra delarna av Dalarna och Värmland med möjlighet för Kungl. Maj:t att i särskilda fall utsträcka verksamheten till andra delar av landet. Lånerörelsen regleras genom kungörelsen den 14 juni 1933 (nr 331) angående statsunderstödd arbetarsmåbruksverksamhet, varav inhämtas bland annat följande.

Statslån från fonden kan tilldelas landskommun inom Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands, Västernorrlands och Gävleborgs län ävensom vissa i kungörelsen uppräknade kommuner i Kopparbergs och Värmlands län. Där Kungl. Maj:t med hänsyn till särskilda omständigheter finner så påkallat, kan arbetarsmåbruksstatslån dock utlämnas jämväl åt annan landskommun. Låneverksamheten skall under statens egna hemsstyrelsens överinseende inom kommun som regel handhavas av en särskild nämnd (arbetarsmåbruksnämnd) bestående av tre av kommunalfullmäktige eller kommunalstämman utsedda ledamöter. Kungl. Maj:t beviljar på därom av kommun gjord framställning arbetarsmåbruksstatslån. Sådant lån användes för utlämnande av arbetarsmåbrukslån till skogsarbetare eller därmed likställd arbetare, som därom ansöker hos kommunen. Medelst lånet bör nytt jordbruk bildas. Högsta lånebeloppet är 6,000 kronor. Med avseende å återbetalningen uppdelas lånet i en amorteringsdel och en stående del. Den stående delen skall fastställas till belopp, motsvarande kostnaden för jordförvärvet jämte viss eventuell odlingskostnad, dock högst till en tredjedel av hela lånet. Amorteringsdelen skall från och med sjätte året efter utgången av det

kalenderår, under vilket lånet beviljats, återbetalas med en trettiondel årligen. Å amorteringsdelen erlägges ej ränta. Å den stående delen, som i regel ej är uppsägbar från kommunens sida, skall efter amorteringstidens utgång gäldas ränta efter den räntesats, som Kungl. Maj:t med hänsyn tagen till räntesatsen å den stående delen av egnahemslån för jordbrukslägenheter bestämmer. Som säkerhet för arbetarsmåbrukslån skall som regel lämnas första inteckning i lägenheten.

Såsom kapital för arbetarsmåbrukslånefonden anvisades för budgetåret 1933/1934 ett reservationsanslag av 2,500,000 kronor.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Frågan om underlättande för den skogs- och lantarbetande befolkningen att erhålla egna hem hade åtskilliga år stått på dagordningen, då vid 1933 års riksdag arbetarsmåbrukslånefonden inrättades. Spörsmålet hade då aktualiserats genom den till följd av trävaruindustriens läge uppkomna stora arbetslösheten bland skogsarbetarna. Den sålunda igångsatta låneverksamheten har omfattats med ett stort intresse såväl av vederbörande kommuner som av den enskilde arbetaren.

Sammanlagda beloppet av de sökta statslån, som ej kunnat tillgodoses genom det för innevarande budgetår anvisade anslaget, uppgår till i runt tal 11,875,000 kronor. Detta förhållande synes mig väl motivera ett tillmötesgående av egnahemsstyrelsens framställning om anvisande för samma budgetår av ett ytterligare belopp av 5,000,000 kronor. I annat sammanhang kommer i enlighet härmed hemställan att göras om anvisande av sagda belopp å tilläggsstat för budgetåret 1933/1934.

Den vunna erfarenheten talar för verksamhetens fortsättande i huvudsakligen oförändrad form jämväl under nästa budgetår. Med hänsyn till det gynnsamma förlopp, rörelsen synes erhålla i de nordligare landsdelarna och den stora betydelse densamma kan beräknas få, har jag emellertid ansett böra övervägas, huruvida icke verksamheten borde kunna fylla en motsvarande uppgift jämväl beträffande södra och mellersta Sverige. I sådant avseende har på min begäran från chefen för statens egnahemsstyrelse upprättats en promemoria, vari framhålles bland annat följande.

Medan jordbrukarna i södra och mellersta Sverige tidigare mera allmänt anställde full arbetsstyrka under hela året för att vara tryggade beträffande nödig arbetskraft under den mest arbetskrävande årstiden, har man alltmera börjat anställa fasta arbetare allenast med hänsyn till behovet under vintern och tillgodose det under sommaren ökade behovet med mera tillfällig arbetskraft. Denna utveckling syntes föranledd av jordbrukets bekymmersamma ekonomiska ställning i förening med den goda tillgången på arbetskraft. På grund härav kunde förhållandena förutses komma att i de södra och mellersta landsdelarna utvecklas på samma sätt som i Norrland med perioder av god arbetstillgång omväxlande med perioder av stor arbetslöshet eller arbetsknapphet. För mötande av arbetsknappa perioder vore det lika viktigt för södra och mellersta Sveriges vidkommande som beträffande landets nordligare delar att arbetarna bereddes stödjordbruk. Utom jordbruksar-

betarna hade på vissa håll i södra och mellersta Sverige även stenhuggare och fiskare att kämpa med stora svårigheter på grund av arbetsknapphet, varför ifrågavarande stödverksamhet borde få omfatta även dessa båda arbetargrupper.

Den sålunda framhållna utvecklingen beträffande lantarbetarnas anställningsförhållanden med därav föranledda perioder av ökad arbetslöshet gör det önskvärt, att samma möjlighet till delaktighet i arbetarsmåbruksrörelsen, som nu tillkomma skogs- och lantarbetare i Norrland, må beredas motsvarande kategorier arbetare i övriga delar av landet. Härvid inbegriper jag även stenhuggare och fiskare, vilka såsom i berörda promemoria framhållits på vissa håll hava att kämpa med svår arbetslöshet. Jag förordar sålunda den ändring i gällande bestämmelser angående statsunderstödd arbetarsmåbruksverksamhet, att tillämpningsområdet för verksamheten från och med ingången av 1935 utsträcks att omfatta hela landet.

Utlåningsbeloppet för budgetåret 1934/1935 torde, med hänsyn bland annat till den av mig förordade utvidgningen av verksamheten, böra bestämmas till 8,000,000 kronor. I betraktande av verksamhetens art att bland annat vara ett led i åtgärderna för att lindra arbetslösheten samt då här är fråga om lånemedel, som för övrigt anskaffas allenast i mån av behov, torde det vara lämpligt, att nyssnämnda belopp i dess helhet anvisas för nästa budgetår.»

Då utskottet anser att en stödverksamhet av här ifrågavarande art särskilt under nuvarande förhållanden har en betydelsefull uppgift att fylla, lärer möjligheter för dess fortsättande jämväl under nästa budgetår böra beredas. Kungl. Maj:ts förslag innefattar emellertid en utvidgning av verksamhetens tillämpningsområde, vilket för närvarande är begränsat till Norrland samt norra delarna av Dalarna och Värmland, att omfatta även södra och mellersta Sverige. Utskottet kan icke undgå hysa en viss tvekan att nu företaga en sådan utvidgning av ifrågavarande verksamhets tillämpningsområde. Med hänsyn till vad i ärendet anförts anser sig utskottet dock icke böra motsätta sig förslaget. Utskottet utgår emellertid härvid från den bestämda förutsättningen, att verksamheten utövas med stor försiktighet, så att låneunderstöd utdelas allenast till personer, som med avseende å sin arbetsinställning och sina utkomstmöjligheter äro jämförliga med de skogsarbetare och därmed likställda arbetare, för vilka ifrågavarande lånemöjligheter för närvarande äro avsedda.

Kungl. Maj:ts förslag innefattar, att utlåningsbeloppet för nästa budgetår bestämmas till 8,000,000 kronor, och det erforderliga kapitalökningsanslaget för samma tid har upptagits till ett mot det högsta utlåningsbeloppet fullt ut svarande belopp eller likaledes med 8,000,000 kronor. För egen del har utskottet icke något att erinra mot det avsedda högsta totalutlåningsbeloppet. Stor sannolikhet torde emellertid tala för att icke

Utskottet.

hela detta belopp kan ifrågakomma till utbetalning under budgetåret 1934/1935. Utskottet anser sig därför böra förorda att kapitalökningsslaget för samma budgetår begränsas till 5,000,000 kronor.

Vidkommande de väkta motionerna, vilka avse sådan ändring av gällande bestämmelser för lån från ifrågavarande lånefond att lånebidrag må kunna utlämnas — icke enbart till bildande av nytt jordbruk — utan jämväl för förvärv av redan befintligt jordbruk, anser sig utskottet, med hänsyn till det med ifrågavarande stödverksamhet avsedda huvudsyftet att bereda arbetstillfällen åt sådana personer, som under vissa tider eljest skulle behöva gå arbetslösa, icke böra tillstyrka någon förändring i av motionärerna angiven riktning. Utskottet kan sålunda icke biträda motionerna.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning samt med avslag å motionerna I: 68 och II: 136

1) godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet tillstyrkt ändring i bestämmelserna angående statsunderstödd arbetarsmåbruksverksamhet;

2) såsom kapitalökning för arbetarsmåbrukslånefonden anvisa för budgetåret 1934/1935 ett reservationsanslag av 5,000,000 kronor.

Beträffande sättet för anskaffande av dessa medel torde statsutskottet framdeles under riksdagen avgiva förslag.

Stockholm den 24 april 1934.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sedérholm*, *August Nilsson*, *Carl Eriksson*, *Gabrielsson*, *Granath*, *Fritiof Gustafson*, *Elof Andersson* och *Henriksson*; samt

från andra kammaren: herrar *Johansson* i Uppmälby, *Hedlund* i Häste, *Andersson* i Grimbo, *Olsson* i Rödningsberg, *Gustafson* i Kasenberg, *Andersson* i Löbbo, *Carlström* och *Andersson* i Tungalsta.

Reservation

under punkt 3 (arbetarsmåbrukslånefonden) av herrar *Sederholm, Gabrielsson, Fritiof Gustafson, Hedlund* i Häste och *Gustafson* i Kasenberg, som ansett, att utskottets utlåtande bort hava följande lydelse:

Då utskottet — — — mellersta Sverige. Utskottet vill erinra, att sociala jordutredningen, på vars förslag förberörda proposition i ämnet till 1933 års riksdag var grundad, uttalat, att ifrågavarande verksamhet under de närmaste åren företrädesvis borde inriktas på att tillgodose behovet i de norrländska kommunerna. Departementschefen biträdde jordutredningens förslag men ansåg att med Norrland borde jämföras norra delarna av Dalarna och Värmland. Tillika utgick departementschefen från att möjlighet borde, om så ansåges erforderligt, finnas att utsträcka verksamheten jämväl till andra delar av landet, varvid det borde ankomma på Kungl. Maj:t att härutinnan besluta efter som med hänsyn till omständigheterna prövades lämpligt. I två med anledning av propositionen väckta motioner framställdes förslag, avseende att lån från ifrågavarande fond måtte kunna utlämnas till skogs- och lantarbetare samt därmed likställda över hela landet. Särskilda utskottet, till vilket frågan hänvisades, betonade i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 2, att det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget avsåg igångsättande av en i det stora hela oprövad form av stödverksamhet och fann vidare att, i den mån omständigheterna framdeles så påkallade och medgäve, de motionsvis framförda synpunkterna kunde vinna beaktande inom ramen av de då föreslagna bestämmelserna. I de i enlighet med riksdagens beslut utfärdade bestämmelserna angående statsunderstödd arbetarsmåbruksverksamhet stadgas i 1 §, att landskommun inom Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands, Västernorrlands och Gävleborgs län samt vissa uppräknade kommuner i Kopparbergs och Värmlands län må kunna tilldelas lån från arbetarsmåbruksfonden. Härjämte må enligt samma paragraf arbetarsmåbruksstatslån, där Kungl. Maj:t med hänsyn till särskilda omständigheter finner så påkallat, utlämnas jämväl åt annan landskommun.

Med hänsyn till de vittutseende konsekvenser framför allt i ekonomiskt avseende, som sannolikt skulle föranledas av ett frångående av den av riksdagen förlidit är intagna ståndpunkten beträffande förevarande understödsverksamhets tillämpningsområde genom en utvidgning därav, på sätt Kungl. Maj:ts förslag innebär, till hela landet och då såsom påvisats enligt gällande bestämmelser möjlighet i allt fall finnes för verksamhetens utsträckning även till andra delar av landet, om med hänsyn till särskilda omständigheter finnes så påkallat, anser sig utskottet icke böra förordna någon förändring i vad som nu gäller beträffande ifrågavarande understödsverksamhet. Utskottet kan sålunda icke biträda Kungl. Maj:ts

förslag under punkt 1). I anslutning härtill torde det högsta utlåningsbeloppet för nästa budgetår böra begränsas till 5,000,000 kronor. För tillgodoseende av under budgetåret förekommande utbetalningar torde ett kapitalökningsanslag av 4,000,000 kronor vara till fyllest.

Vidkommande de väckta motionerna — — — icke biträda motionerna.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

a) att Kungl. Maj:ts framställning under punkt 1) ävensom motionerna I: 68 och II: 136 icke må vinna riksdagens bifall;

b) att riksdagen må med anledning av Kungl. Maj:ts proposition i övrigt såsom kapitalökning för arbetarsmåbrukslånefonden anvisa för budgetåret 1934/1935 ett reservationsanslag av 4,000,000 kronor.

Beträffande sättet för anskaffande av dessa medel torde statsutskottet framdeles under riksdagen avgiva förslag.